

AFRIKA

LEGA IN POVRŠJE

- Druga največja celina
- Stara celina (nastala v predkambriju), črna celina (prevladuje črna rasa), tropska celina (večinoma je v tropskem pasu)
- V del se odlamlja > vulkanizem. Na prelomu je nastal Veliki tektonski jarek (ob robu vulkani, v jarku jezera)
- Reliefne enote: Čadska, Kongova in Kalaharijska kotlina; puščave Sahara, Namib in Kalahari; gorovja Atlas (mladonagubano), Jezersko (= Vzhodnoafriško), Etiopsko, Južnoafriško višavje; otoki Madagaskar, Sejšeli, Kapverdski, Kanarski otoki; polotok Sinaj
- Vodovja: reke Nil, Kongo, Niger, Zambezi, Oranje; Gvinejski zaliv; Rdeče in Sredozemsko morje; Atlantski in Indijski ocean
- Delitev Afrike (U 11):
  - Severna (SV in SZ)
  - Tropska (Zahodna A., Nizka ekvatorialna, Visoka ekvatorialna)
  - Južna

PODNEBJE

- Na podnebje vpliva:

SVET	AFRIKA
Oddaljenost od ekvatorja/toplotni pas	Tropski, subtropski t.p.
Razporeditev kopnega/morja	Obdana z oceani, S del je širši> Sahara večja od puščav na J
Morski tokovi	Hladna Benguelski, Kanarski (>puščave); Topli Aguljaški, Gvinejski, ekvatorialni
Stalni vetrovi	Kroženje pasatov
Izoblikovanost površja - relief	Gorovja dobijo več padavin, so pregrada za padavine; v gorah nižje T
Območja stalnega zračnega pritiska	Nizek ob ekvatorju, visok ob povratnikih> kroženje pasatov
Rastlinska odeja	Kongova kotlina – tropski deževni gozd> večje izhlapevanje...

Tipi podnebij v Afriki (delovni list)

- **EKVATORIALNI** (visoke T in veliko pad. Vse leto)
- **SAVANSKI** (visoke T, deževne in sušne dobe)
- **POLPUŠČAVSKI IN PUŠČAVSKI (TROPSCO SUHO IN POLSUHO)** (velike T razlike med dnevom in nočjo, pad. pod 250mm za puščavo/ pod 500 mm za polpuščavo)
- **SREDOZEMSKI** (mle zime (nad 0°C), vroča poletja, največ pad. pozimi)

RASTJE (U 14-17)

Opiši posamezne vrste rastja v Afriki in napiši območja, kjer to rastje uspeva!

- **Tropski deževni gozd**
- **Savana** (vlažna, suha, trnata)
- **Makija** (bodičasto grmičevje) in zimzeleni gozd (ciprese, cedre, bori)
- **Polpuščavsko in puščavsko R** (šopi trave, posamezni grmi, prilagojeni na sušo, kaktusi...). Značilne tudi oaze.

SAHEL (U 16, 17)

S.D.:

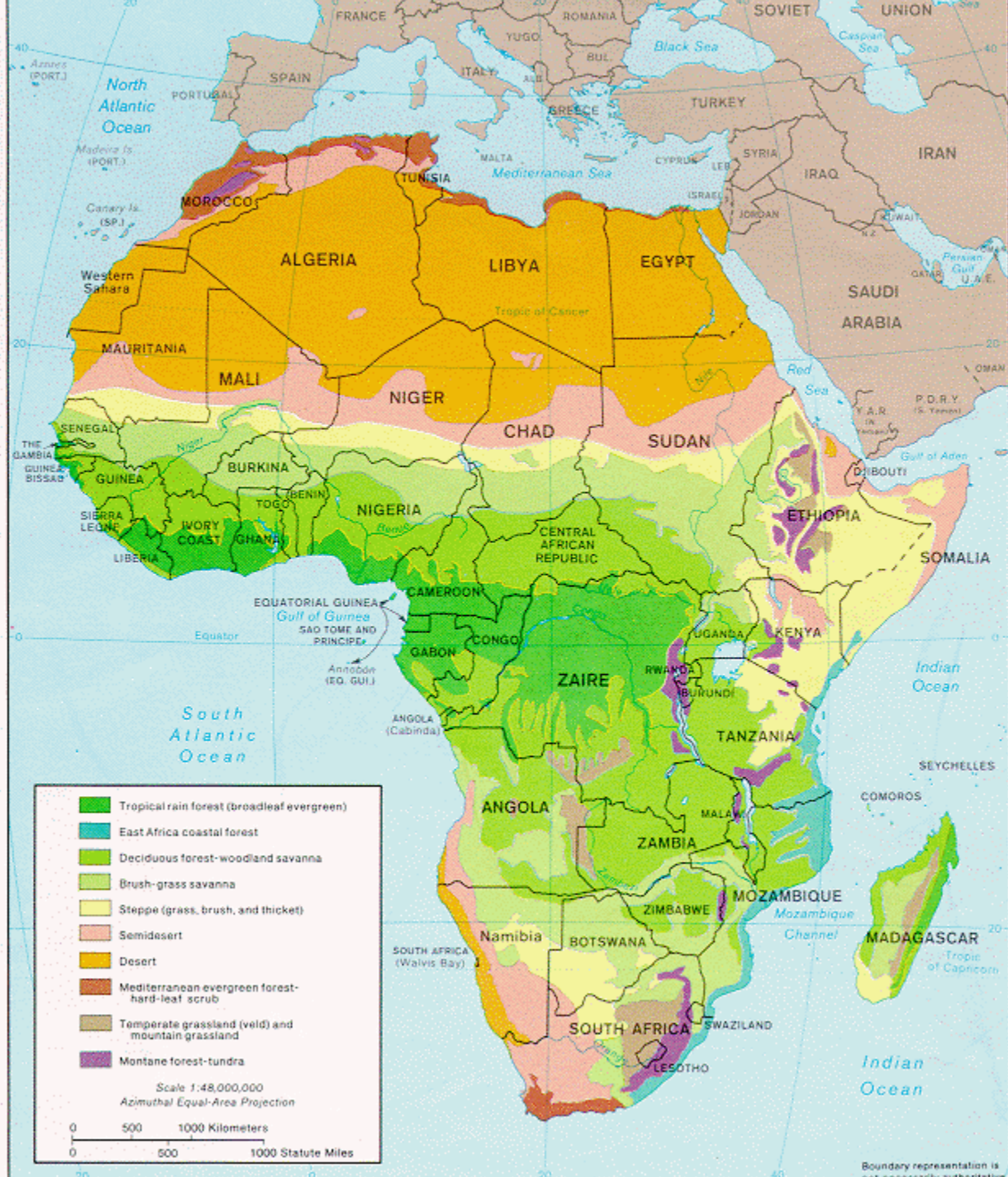
1. Kaj je puščava in kaj polpuščava?
2. Kaj je Sahel?
3. Kako človek vpliva na širjenje puščav?
4. Napiši vzroke za širjenje puščav!

- **PUŠČAVA** je območje, ki prejme pod 250 mm padavin letno (rast R se ne obnovi), **POLPUŠČAVA** pa pod 500 mm.
- **SAHEL** je prehodno območje med Saharo in trnato savano na J (polpuščava)
- **VPLIV ČLOVEKA NA ŠIRJENJE PUŠČAV:**
  - pretirana raba tal (npr. prekomerna paša>trava se ne obnavlja; poljedelstvo brez kolobarjenja>zemlja postane manj rodovitna)
  - sekanje dreves za kurjavo
  - večanje obdelovalnih površin in požigalništvo
  - pretirano izkoriščanje vode za namakanje (>premalo za R+Ž)
- **NARAVNI VZROKI** za širjenje puščav:
  - veter v sušni dobi in nalivi v deževni dobi odnašajo prst
  - požari
- **REŠITVE:** Poišči jih!!!!

PREBIVALSTVO AFRIKE (U 18)

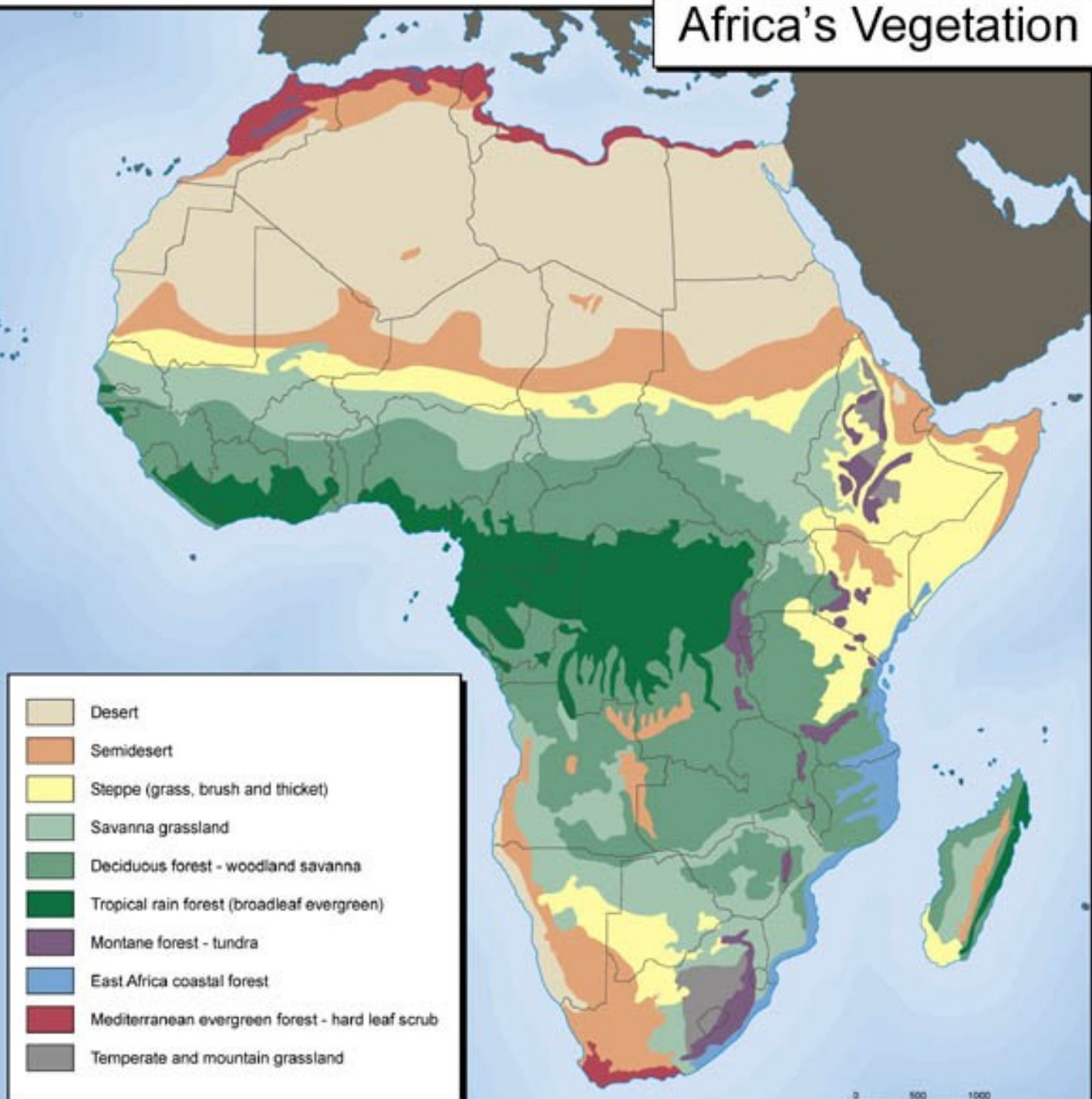
- **RASE:**
Črna rasa v tropskem in J delu Afrike, npr. Nubijci, Masaji, Zuluji; bela rasa (arabska ljudstva, npr. Tuaregi, Berberi) na S + beli priseljenci iz Evrope (npr. Buri v JAR); rasni drobci (Pigmejci v Kongovi kotlini, Grmičarji=Bušmani v Kalahariju, Hotentoti)
- **VERE:** Islam na S, drugje krščanstvo, tradicionalna ljudstva ohranjajo vero v dobre in zle duhove
- **POSELITEV:** najgostejša ob Sredozemskem morju, Gvinejskem zalivu in v Jezerskem višavju, najredkejša v puščavah in Kongovi kotlini (<podnebje).
- **TEŽAVE:**
  - Številna ljudstva, jeziki, kulture, vere, diktatorski režimi, lakota...>spopadi, vojne
  - Demografska eksplozija
  - Suše in širjenje puščav
  - Kolonialna preteklost (plantaže, rudniki, tovarne so v rokah tujcev >denar odteka v tujino)
  - Nepismenost, nizka stopnja izobrazbe, odhajanje izobraženih v tujino
  - Bolezni (malarija, rečna slepota, rumena mrzlica, spalna bolezen, AIDS)
  - Posledica vseh teh težav: LAKOTA, REVŠČINA

Boundary representation is not necessarily authoritative

Africa's Vegetation

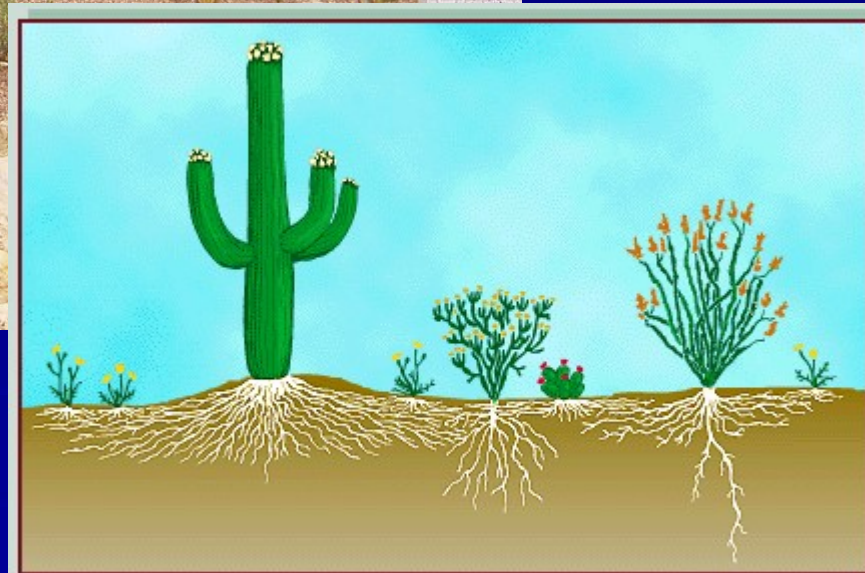

PUŠČAVSKE RASTLINE

NAMIB

SAHARA

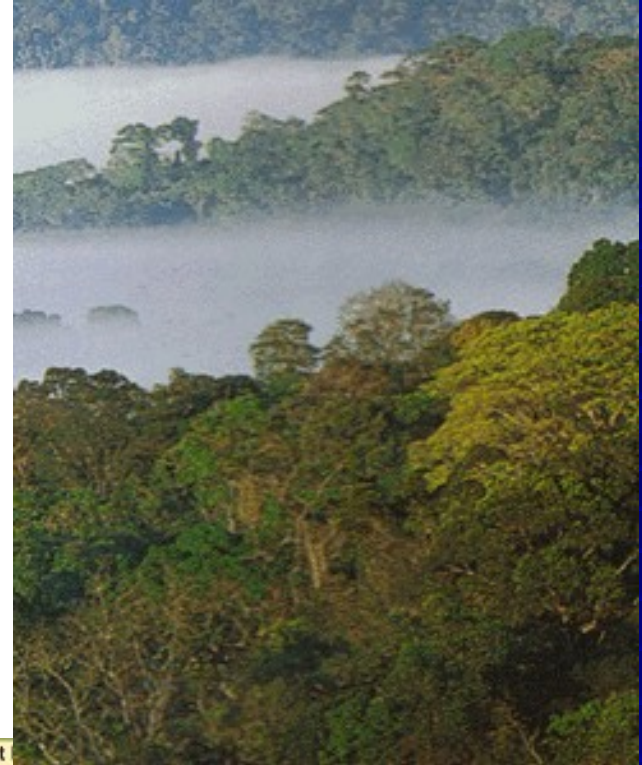
POLPUŠČAVA

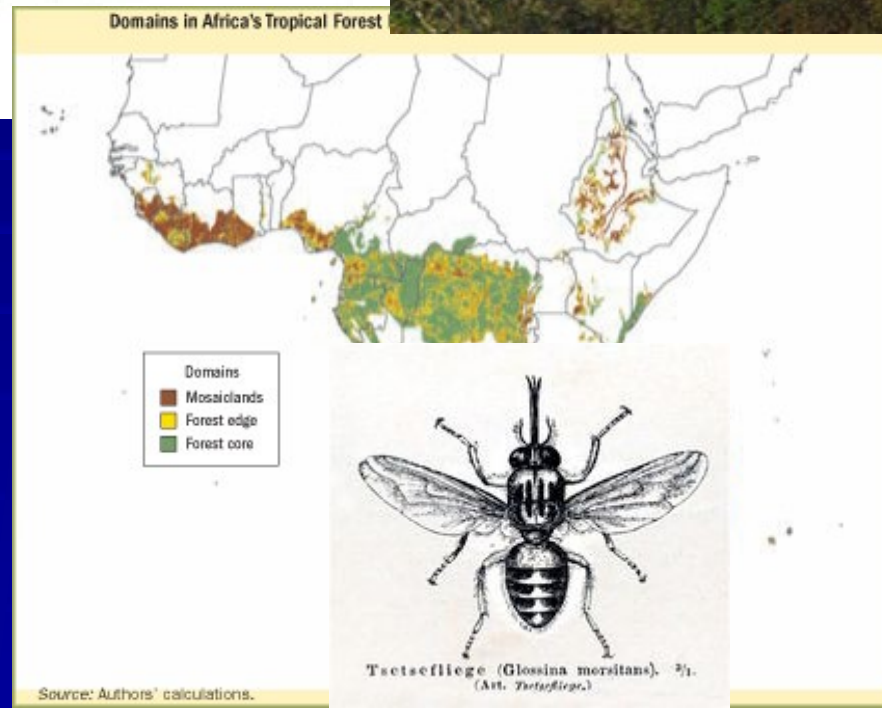

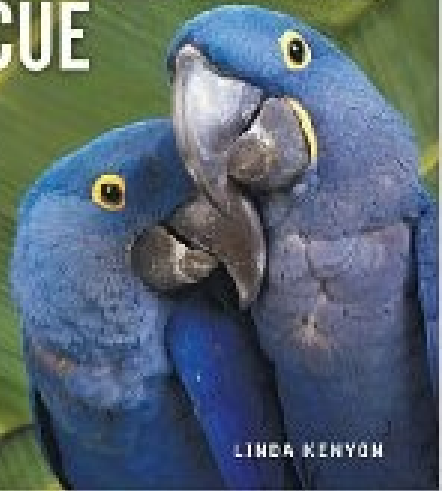

Domains in Africa's Tropical Forest

Changing the Future for Endangered Wildlife

RAINFOREST BIRD RESCUE

LINDA KENYON

Copyright ©2004 Enter

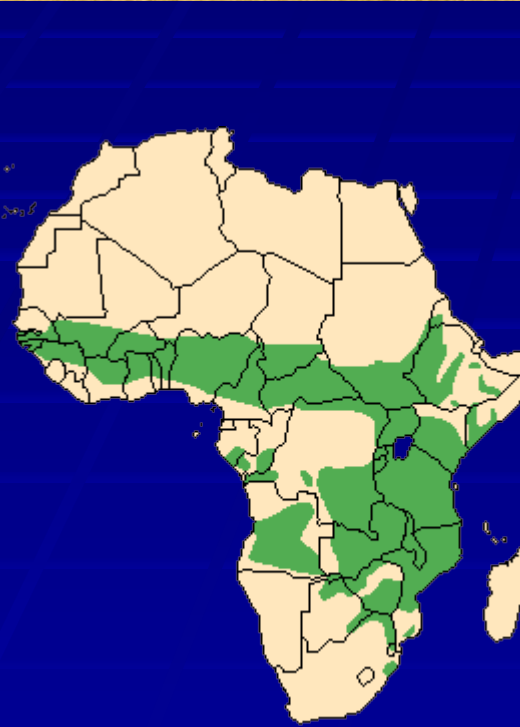

© 2006 mongabay.com

BEDUINI DANES IN PRED ČASI...

EGYPT AS IT IS. BENEVOLE WOODCOCK, BY JOHN WOODCOCK. ARTIST.

ZG. OTROCI IZ TROPSKE AFRIKE IN BUŠMANI, SP. MASAJI IN PIGMEJCI.

